

B.R.S. Semester - 4 (NEP-2020) Examination
March/April-2025
REX: Community Development (Major-8)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ સામુદાયીક વિકાસની જુદી જુદી વ્યાખ્યાઓ લખી, સામુદાયીક વિકાસનાં હેતુઓ સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧ સ્વતંત્રતા પછી ભારત દેશમાં થયેલાં સામુદાયીક વિકાસ માટેનાં કાર્યો વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ સામુદાયીક વિકાસ કાર્યક્રમોમાં રહેલી નબળાઈઓ અને તેનાં કારણો વિગતે સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સામુદાયીક વિકાસ કાર્યક્રમોમાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં મળેલી સફળતાઓ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ સામુદાયીક વિકાસ યોજનાઓનાં અમલીકરણ માટેનું વહીવટી માળખું વિસ્તારથી સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૩ સામુદાયીક વિકાસ પ્રક્રિયા સમજાવતો “ ધાસમૂળનો સિધ્ધાંત” આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪ સામુદાયીક વિકાસ પ્રક્રિયામાં વિકાસ કાર્યકરની “ ભોમિયા” તરીકેની ભૂમિકા સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૪ સામુદાયીક વિકાસના કાર્યક્રમોમાં વિકાસ કાર્યકરની “ સહકાર્યકર” તરીકેની કામગીરી વિગતે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૦)
1. સામુદાયીક વિકાસ યોજનાઓની જરૂરીયાત
 2. સામુદાયીક વિકાસ કાર્યક્રમોનો ઇતિહાસ
 3. ગ્રામ વિકાસના વિવિધ કાર્યક્રમોની યાદી કરો
 4. સામુદાયીક વિકાસ કાર્યકરની “ નિષ્ણાંત” તરીકેની કામગીરી
